

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ,

organ oficial al revizoratului școlar, al comitetului școlar județean și al asociației învățătorilor din județul Sălaj.

Director: Ioan Mango.

Redactor: Grațian Capătă.

ÎN MEMORIA MARELUI NOSTRU REGE.

Eveniment mare, strângător de suflete s'a petrecut pentru neamul nostru în trecutul cel mai apropiat. Marele domnitor Ferdinand I primul rege al tuturor românilor s'a mutat la cele vecinice.

Nu preocuparea de cronicar ne îndeamnă a lua condeii pentru a înregistra în aceasta publicație periodică tristul eveniment și expresiunile de durere profundă ale întregului neam românesc, ci venerațiunea memoriei marelui fiu al Spiritului românesc, și ca pe unii din cei îndemnați de vocațiunea de a arăta pentru înnobilitarea sufletelor ce e de valoare neperitoare din acțiunile mărețe omenesti, faptele sublime și însușirile Aceluia care și-a încheiat firul acțiunilor închinat neamului românesc.

Ajuns în fruntea românilor liberi când aproape toate țările din prejur și din restul Europei, grupate în două tabere, se luptau pe viață pe moarte, îndată la începutul domniei, e chemat a se decide pentru menținerea neutralității ori pentru participare la războiu alături de una din cele două grupări beligerante; pentru a-și spune cuvântul pe lângă care grupare să se pornească la înfăptuirea idealului național al poporului românesc. Alegerea nu eră ușoară. Deoparte

ideea momentului atât de rar și dorința atât de vie a supușilor de a încerca barămi în parte înfăptuirea idealului național, de altă parte greutatea mărginașe cu imposibilitatea de a prevedea de partea cărei grupări va fi victoria finală; deoparte maximul idealului național — alipirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei, Maramureșului și a Bucovinei —, de altă parte cuvântul sângelui, al tradițiilor și legăturilor familiare și al prietenilor din copilărie, îi asaltau deopotrivă de puternic sufletul. Perspicacele Său spirit a deslușit calea ce avea să urmeze. Voința Sa neclintită a dus la sfârșit ceia ce mintea l-a proiectat. Declară războiul Austro-Ungariei și armatele Sale trec Carpații și înaintează în Transilvania. »Sângele« simțindu-se ultragiatic clocotește de mânie și se revarsă în puvoiuri să se răzbune. Armatele inimosului domnitor mai pline de curaj și de bărbăție decât înarmate sunt silite a se retrage în fața puvoierilor copleșitoare ca număr și înarmate până 'n dinți. Rege și tot ce se poate mântui în pripă se retrag în Moldova. Se începe martirajul plin de eroism al domnitorului și al popoului contopiți în un suflet mare atât în răbdare cât și în vitejii. Nici când se văd încunjurați din toate părțile de dușmani, prin trădarea și retragerea Rușilor, nu desperează. Lasă să se negocieze pacea separată dela Buftea, dar pătruns de credința fermă că dreptul natural al neamului românesc trebuie să triumfeze, nu o subscrie. Și credința nu l'a înșelat. Odată cu biruința finală a marilor aliați din apus, românii din provinciile subjugate se declară unanim că se unesc pe vecie cu frații din regatul liber. Armatele marelui domnitor înaintează până peste hotarale etnice și asigură liniștea noilor supuși, iar marele rege aleargă să îmbrățișeze pe cei ce cu atâta entuziasm l-s'au declarat de bunăvoie supuși loiali.

Dar nu numai în momentul de răspântie istorică a neamului nostru s'a arătat prevederea neuitatului nostru mare domnitor Ferdinand I-ul. Îndată după terminarea războiului pentru unirea și întregirea neamului, a văzut clar, că numai pe o țărâtime ro-

mână proprietară de pământ se poate răzima organizația de stat a României întregite — o Românie cu țărani români lipsiți de pământ e o noțiune geografică sub stăpânirea minorităților proprietare —, de aceea a stăruit și a fost primul care și-a oferit domeniile coroanei pentru împrumutarea țăranilor.

Nu numai adâncă prevedere, voința de fier și perseveranța ci și alte virtuți mari au împodobit sufletul marelui nostru rege Ferdinand I-ul. Testamentul și ultima-i scrisoare sunt încărcate de mărturii ale însușirilor alese ce l-au împodobit sufletul. Venerațiunea față de înaintaș, modestia, recunoștința, alipirea de soție, dragostea de fii, resemnarea, preocuparea de cultura poporului și de biserici, grija de săraci, dar mai presus de toate nețărmurita dragoste de neam și țară, ale căror interese le pune mai presus de orice alt interes, strălucesc ca niște diamante sufletești din ultimele-l dispoziții și dorințe.

Astfel de suflet a fost Ferdinand I primul rege al nostru al tuturor românilor: suflet de erou, rege mai presus de toate! Figura Lui va străluci din ce în ce mai puternic îndecursul veacurilor.

Dând expresiune adâncii dureri ce ne-a cuprins sufletele aducem și noi modestul nostru prinos memoriei Lui binecuvântată și rugăm Ceriul să-l dea odihna binemeritată, iar urmașului Său, M. S. Regele Mihai I parte de aceeași venerațiune din partea neamului românesc.

Redacțiunea.

Chestiuni didactice.

Predarea aritmeticei în școala primară

Oameni cari nu știu citi și scrie sunt încă mulți și trăiesc, o duc binisor în viață, dar oameni normali cari să nu știe cât de puțin socoti nu se găcesc; fără socoteală nu poate fi omul. Să ne închipuim un om normal care nu știe nici un număr și socoteală, s'ar însela la tot pasul și l-ar însela toți cari nu prea au scrupule morale. Dacă vom lua în considerare că nu este activitate, gândire și știință omenească în cari să nu obvină calcul, ne vom putea da seamă despre însemnătatea practică a aritmeticei. Asupra valorii practice a socotelii e de acord toată lumea. Nu tot astfel stă lucrul când e vorba de însemnătatea educativă a aritmeticei. Unii susțin că ea contribuie la dezvoltarea atenției, a spiritului de observație, a imaginației, a memoriei, a judecății și a rațiunii, alții sunt de părerea că aritmetica cultivă numai raționamentul matematic și-l deprinde pe om cu preciziunea. Nu voi cerceta în acest articol cari și întru cât au dreptate, căci menirea lui este alta.

Fiind aritmetica foarte însemnată din punct de vedere practic s'a bucurat totdeauna de atențiune în școli. I-s'au sacrificat și i-se sacrifică timp și osteneală; cei chemați să o propage și-au dat și-și dau silința să facă cât numai pot. Având în vedere timpul fizic ce i-se acordă și osteneala ce se depune pentru ea, rezultatul la care se ajunge în școala primară din acest obiect de învățământ nu e îmbucurător. A te căzni și a chinui copiii 4—7 ani în câte 3—6 ore la săptămână pentru a-i face capabili — în cel mai bun caz — să știe aduna și scădea oral în cadrul numerilor până la 100, cel mult 1000, tabela

înmulțirii până la 100, a face adunări, scăderi, înmulțiri și eventual împărțiri în scris mecanic și a rezolvi mai mult ghicind câte o problemă de tot simplă, nu este nu știu ce rezultat îmbucurător.

Între astfel de împrejurări se pune întrebarea, cari sunt cauzele acestui rezultat? Aprofundând chestiunea vom găsi că sunt următoarele:

La aritmetică, de obicei, se operează cu abstracțiuni în mod abstract, cu numeri, adăugând, scăzând, înmulțind și împărțind cifre, când mintea copiilor cuprinde și lucrează cu ființe și lucruri reale și imaginate după cele văzute, în mod concret.

Copiii neputând cuprinde numerii abstracți și lucrările cu cifre le memorizează mecanic și ca pe ori ce memorizare mecanică le uită ușor și nu le știu aplica la alte cazuri analoage.

Nefiind conduși la formarea noțiunilor de numeri și la aflarea regulilor operațiilor metodic, în conformitate cu procedura lor sufletească naturală dela câștigarea de noțiuni și stabilirea de reguli, abia târziu, după multă trudă și amărăcinne sufletească, pot ajunge să cuprindă cu mintea câteva noțiuni de numeri și reguli de lucrări aritmetice.

În general rezultatul puțin mulțumitor din aritmetică se datorează faptului că nu se prea ține seamă de natura psihică a copiilor de școală primară și de manifestările lor sufletești.

E ușor a arăta scăderi și a critica, vor zice unii; să vedem cum s'ar putea preda aritmetica ținând seamă de natura psihică a copiilor de școală primară și de manifestările lor sufletești?

Luându-mi îndrăzneala a-mi arăta nemulțumirea față de rezultatul ce se obține în școala primară la aritmetică și a prezenta cauzele lui, mă simt obligat a schița cum găsesc că s'ar putea ajunge la un rezultat mai bun cu mai puțină efortare și amărăciune.

Înainte de a intra în expunerea procedurii cred de necesar a indica în linii mari ce se cere să avem

în vedere și să urmărim la predarea aritmeticii în școala primară.

Am amintit, la înșirarea cauzelor rezultatului puțin mulțumitor al aritmeticii în școala primară, de natura psihică a copiilor și de procedura naturală a sufletului lor dela câștigarea de noțiuni și stabilirea de reguli. Să ne oprim puțin asupra acestora.

Copiii sunt mai mult senzoriali, perceptivi, spontani; conștientul lor e furat de impresii și trec ușor dela impresie la impresie. Impresiile variate și de mișcare le produc plăcere. Plăcerea îi face să acționeze, să se joace. Imaginația lor hrănită de plăcere și ajutată de spontanietate e vie. Noțiunile la copii se formează încetul pe încetul în mod psihologic, prin suprapuneri de percepții și imagini, aproape inconștient; ele la început sunt mai puțin clare și devin mai precise și mai puternice din ce au mai multe și mai variate percepții și imagini la bază. Acelaș lucru se poate spune și despre statorirea de reguli la copii. Acestea nesmintit trebuie să le avem în vedere la predarea aritmeticii în școala primară.

Să vedem acum ce trebuie să urmărim la aritmetică în școala primară. Aritmetica se ocupă cu numeri, cu operațiuni aritmetice și cu rezolviri de probleme. Numerii sunt abstracțiuni, sunt noțiuni-concepții imaginate din unimi, zeci, sute, mii și așa mai departe, în legătură cu reprezentări de ființe, lucruri etc. de acelaș fel, întregi ori în părți, percepute și imaginate câte unul lângă olaltă ori aranjate în grupuri de câte 10, 100, 1000... Fiecare număr își are noțiunea sa constatatoare din anumite unități de câte unu sau unimi, zeci, sute, mii etc. El nu este identic cu cifrele prin cari îl exteriorizăm, fiind, după cum am arătat, o noțiune, iar cifrele niște semne vizibile cu ochii. Operațiunile aritmetice — adunare, scădere, înmulțire, împărțire — sunt lucrări cu abstracțiuni cari numai atunci le putem executa conștient când suntem în curat cu noțiunile de numeri și cu procedura cerută de ele. Pentru a putea ajunge la înță-

legerea și la executarea conștientă a acestor lucrări se cere ca ele să fie întuite în mod real și să se reflecteze asupra procedurii fixând bine ordinea lucrărilor. Operațiunile aritmetice se fac mental sau oral și în scris. Dintre aceste două forme cea mai aproape de operațiunea reală și mai practică — nu mai ușoară — e cea orală. Rezolvirea de probleme numai după ce suntem în curat cu noțiunile de numeri și cu procedura cerută de operațiuni e posibilă. Ea reclamă imaginație vie, paciință pătrundere și judecată. - Deci la predarea aritmetice în școala primară vom urmări formarea noțiunilor de numeri și cristalizarea raportului dintre ei și cifrele prim cari îi facem vizibili; executarea operațiunilor aritmetice — adunare, scădere, înmulțire și împărțire — oral și în scris; reflectarea asupra procedurii și fixarea regulilor, și în urmă deprinderea în rezolviri de probleme. La predarea materiei schițate mai sus se va respecta ordinea de succesiune reclamată de înțelegerea logică.

(Va urma.)

G. Capătă.

Sălajul

Manifestări culturale.

Asociația Învățătorilor, Secția din județul Sălaj.

No. 53—1927.

CONVOACARE.

Asociația Învățătorilor Secția din jud. Sălaj își va ținea adunarea generală anuală în zilele de 11 și 12 Septembrie 1927, în Carăii Mari, sala teatrului orășenesc.

Adunarea va fi precedată de o serbare festivă din incidentul trecerii la penziune a d-lui Gheorghe Pteancu înv. director la școala prim. de stat din Carăi, după activitate rodnică de 50 de ani,

Sunt invitați a lua parte la această adunare generală toți d-ni membri ai corpului didactic din județul Sălaj și toți aceia, cari poartă interes față de învățământul și școala românească.

Ordinea de zi.

Ziua I, la 11 Septembrie 1927.

Ședința I — festivă.

1. Dim. la ora 8—9 sfta liturghie, la care membrii vor participa în corpore.

2. Deschiderea ședinței festive la ora 10 a.m.

3. Cuvântările festive din partea Asoc. Inv. jud. apoi a reprezentanților autorităților și a societăților culturale, a foștilor elevi și colegi etc., predarea distincției din partea reprezentantului On. Min. al Instr. și răspunsul sărbătoritului. (Programul detaliat al serbării festive se va fixa ulterior și publica în ziua adunării.)

4. Inchierea ședinței festive.

Ședința II.

1. Deschiderea adunării generale de către președinte la ora 3 p. m.

2. Alegerea alor trei membrii pentru verificarea procesului verbal.

3. Raportul general al Comitetului central: a. asupra activității Secției începând dela ultima adunare, b. asupra casei, c. asupra fondurilor.

4. Alegerea comisiunilor pentru rapoartele de sub punctele a. b. c.

5. Imbunătățirea frecvenței școlare, conferențiar dl. Dtru Gozar inv. dir. în Coșei.

6. Aplicarea legii învățământului cu privire la cursurile de adulți, conferențiar dl. Ioan Matei inv. dir. în Ghirolf.

7. Cetirea, desbaterea și aprobarea Satutelor Asoc. inv. din jud. Sălaj, raportor dl. D-tru Alunar secretarul secției.

8. Inchiderea ședinței.

Ziua II, la 12 Septmvrrie 1927.

Ședința III.

1. Deschiderea ședinței la ora 9 a. m.

2. Inportanța și punerea în aplicarea a atelierelor școlare, conferențiar dl. Ioan Toduțiu inv. dir. în Săuca.

3. Cultivarea portului național cu ajutorul atelierelor școlare, conferențiară dna Elisabeta Gozar învățătoare în Carăii Mari.

4. Raportul comisiunilor de sub p. a. b. c.

5. Desbaterea propunerilor întrate înainte de adunare cu 48 ore.

6. Inchiderea ședinței.

Notă: propunerile vor fi scrise citeț și motivate, propunerile fără motivare nu se vor admite.

Ședința IV.

1. Deschiderea ședinței la ora 4 p. m.

2. Cetirea, desbaterea și aprobarea Statutelor »Asociației de ajutorare a fam. inv. pentru caz de moarte«, raportor dl Nicolae Căprar inv. dir. în Horoat.

3. Inchiderea adunării.

Dat din ședința Comitetului Central al Secției Asociației Inv. din jud. Sălaj ținută în Careii-Mari, la 9 Iunie 1927.

Peședinte: ss SIMION OROS

Secretar: ss. D. Alunar

La Carei.

— Cuvânt către învățători —

Noi, învățătorii suntem farul luminător al satelor noastre.

Dela noi așteaptă și mic și mare ridicarea neamului nostru aproape pe toate terenurile: social, economic, cultural, ș. a., ca dela factorul, care stă mai aproape de acest popor rămas în cultură în urma vitregiei timpurilor trecute.

Dela noi așteaptă toată lumea îndreptarea poporului de la sate pe calea pe care mergând înainte să se poată fericii, să devină un popor de ordine, deștept, cult, conștii și suveran pe soarta sa și a țării sale.

Nu încape îndoială și deci nimeni nu va contesta, că misiunea noastră de învățător este cea mai sublimă, este un ideal, la care — deși de multeori suntem nebăgați în seamă în societate — nu vom renunța nici odată, căci în acest spirit am fost crescuți, cu acest spirit am fost trimiși, asemenea apostolilor lui Christos, ca să dăm poporului creștere, cultură, să însuflăm în inima și sufletul lui încredere în forțele proprii, eroismul și toată mândria unui neam cu un trecut atât de glorios, cum a fost și este al poporului nostru românesc.

Și acest învățător român, în satul lui, în cele mai multe cazuri izolat de lume, își începe viața de mucenic al satului cu azbucea în mână și cu dor de înantare spre un scop măreț: educarea neamului său, *pentru a-l aduce dela întineric la lumină, dela nestiință la cunoștință, Nizuește a îndrepta moravuri, a transforma răul în bine, pe cei necredincioși a-i aduce la credință, măcinându-și viața întormai ca lumânarea de ceară, care dănd lumină celor ce o încunjoară, se consumă însași.*

Omul este ființă sociabilă. Învățătorul și el este om, deci e ființă sociabilă. Cum însă în sate unde sunt meniți să-și petreacă întreaga lor viață, învățătorii nu au acel mediu social, de unde să se alimenteze, pentru a-și satisfacee necesitățile sufletești și de ordin social, s'au asociat formând o societate profesională.

Scopul acestei societăți este: înaintarea culturală, întărirea morală, ajutorarea materială a membrilor ei și cultivarea sentimentului de solidaritate; ridicarea prestigiului cor-

pului didactic, înălțarea moralului membrilor și alte preocupări de ordin profesional, economic, cultural și național.

În vederea realizării celor amintite și pentruca noi, învățătorii, prin fapte reale și o adevărată activitate efectivă, să confirmăm ceea ce credem — și ne place a crede — că suntem, nu trebuie să scăpăm din vedere nici un moment bine-venit. Aceasta ne este datorința, dar tot aceasta ne va fi și mândria noastră.

În consecință deci și pentru aceste considerațiuni, dascălimea sălăjană, în zilele de 11 și 12 Septembrie, își va îndrepta pașii săi spre Carei, ca pe deoparte prin prezența sa impunătoare să ridice nimbul serbării festive ce se va aranja în onoarea celui mai veteran coleg în învățământ, a d-lui *Gheorghe Pteancu*, din incidentul trecerii dânsului la pensie după o activitate rodnică de 50 de ani, iar pe de altă parte, ca să se ocupe și de soarta sa, a școlii române și a învățământului național.

Careii-Mari și jurul acestui orașel au fost încorporate la vechiul Sălaj numai de un an și ceva. Dacă n'a fost în trecut — din cauza vitregiei timpurilor de pe vremuri — un centru cultural românesc pronunțat, trebuie să ducem și să lăsăm noi și toți aceia cari fac cinste rândurilor noastre acolo raze purtătoare de lumină.

Îndemnăm prin urmare pe fiecare coleg din acest județ, să nu lipsească dela adunarea generală a Secției noastre, a învățătorilor Sălăjeni, unde se vor discuta probleme atât de importante pentru noi și școala noastră.

Nu vă frag la îndoială, fraților, pentru nici un moment dragostea față de tagma noastră și nici interesul față de școala română, în serviciul căreia v'ați pus și stați cu toții.

Vă ocupați și până la adunare de problemele puse la ordinea zilei, ca să putem aduce acolo hotărâri categorice, hotărâri, cari traduse în fapte să ne asigure pentru totdeauna numele cinstit de »învățător«.

La revedere la Carei.

Șimleul-Silvaniei, luna Iulie 1927.

Președinte, SIMION OROS.

Raport

asupra activității Asociației Inv., Secția din județul Sălaj în cursul anului 1926—1927, către adunarea generală convocată la Careii-Mari pentru zilele de 11 și 12 Septembrie 1927.

Onorată Adunare generală,

Când venim a Vă raporta despre activitatea unui an trecut, socotim că e bine să ne oprim pentru un moment, și să medităm asupra unor probleme cari ni-se impun spre rezolvare prin o muncă unitară, stăruitoare și conștientă.

O facem aceasta cu gândul curat și cu cel mai sincer dor, de a vedea în jurul nostru pe toți aceia, cari se numesc dascăli ai Sălajului nostru, conduși de acelaș dor: *unirea noastră sufletească și consolidarea fără nici un gând ascuns.*

Asociația noastră e susținută numai de noi învățătorii și e foarte firesc dacă acești membrii așteaptă ca această Asociație să se îngrijească de ei. Învățătorimea noastră trebuie să fie conștientă, de a aduce și neînsemnatele jertfe ce li-se cer: achitarea sumelor cu cari contribuște la susținerea Asociației, ale cărei probleme numai așa vor putea fi realizate.

Avem ferma credință că vom fi înțeleși mai ales în împrejurările actuale în cari trăim, când Asociația simte o datorie a căuta pentru membrii ei acelea mijloace, cu ajutorul cărora și-ar putea îndeplini marea ei chemare față de susținătorii ei.

Anul acesta, față de progresul din ultimii ani, înseamnă în viața Asociației noastre un pas înainte, neasemănat mai mare ca cei de până acum. În anul acesta s'a realizat vechiul plan al antecesorilor noștri: *înființarea fondului pentru ridicarea unui Cămin al învățătorilor precum și înființarea unei Asociații de ajutorare a familiilor învățătorilor pentru caz de moarte.*

Acestea sunt cele două probleme principale asupra cărora trebuie să medităm serios și pentru realizarea cărora adunarea generală de azi trebuie să confirme tot ce comitetul pînă acum a făcut. Această confirmare va însemna o puternică încurajare pentru viitor.

1. Pentru fondul Căminului Învățătorilor până în prezent avem înscrși cu declarație 62 învățători cu cotizația de 1200 Lei de persoană, iar cu decizie luată la proces verbal învăța-

torii din plasa Tășnad, 30 la număr, total deci 92 membrii. Confirmând Adunarea generală deciziunile Comitetului central luate în 18 Decembrie 1926 și 31 Martie 1927, referitor la chestia Căminului, Biroul central va trece la executarea hotărârilor relative la încasarea cotizațiilor către fondul căminului și pregătirea unei adunări extraordinare pentru desbaterea și aprobarea proiectului de statute și alegerea comitetului ad-hoc pentru conducerea lucrărilor mai departe.

2. O altă chestiune nu mai puțin importantă este și înființarea Asociației de ajutorare a familiilor învățătorilor pentru caz de moarte, ce este pusă la ordinea zilei în adunarea generală de azi. La acest loc din nou atragem atenția d-lor membrii asupra Circularului nostru No. 19—1927, publicat în revista »Școala Noastră« din 1-V-1927 No. 8—9, invitând pe fiecare coleg să grăbească cu trimiterea Declarației de intrare ca membru al Asociației acesteia.

Dar în vreme ce ne gândim la noi și de ai noștri, nu trebuie să uităm, că scopul Asociației noastre mai este: deșteptarea interesului comun de cauza învățământului; răspândind cultură în masele mari ale poporului nostru dela sate, a-l aduce la gradul de cunoștință, ca poporul singur să fie în stare a judeca și recunoaște lipsa școlii, a cărții românești. Acest scop l-au servit și ședințele cercurilor culturale și cele ale centrelor culturale. Aici fiecare învățător, fără deosebire, și-a luat partea leului spre toată lauda.

Afară de toate acestea este de o importanță deosebită *căștigarea încrederii poporului pentru noi*, care va fi cea mai sigură cheazășie petru un viitor mai bun, prin care împrejurare am pus fundamentul cel mai solid pentru existența noastră ca învățători, existența poporului nostru ca suveranul țării sale și a școlii românești.

Ar fi neleal din partea noastră, dacă n'am constata că și în privința aceasta se observă o îndreptare spre bine. Învățătorimea noastră, pe zi ce merge, se dedică tot mai mult misiunii sale sublime, de crescător și îndrumător al poporului prin munca sa conștientă și progresivă.

Avem convingerea că, dacă vom continua astfel, nu pește mult Asociația noastră va deveni aceea ce trebuie să devină: puterea noastră.

Trebuie să fim cât se poate de solidarizați, trebuie să

fim uniți în societatea noastră, în care se găsește tot ce ne trebuie pentru dezvoltarea noastră, căci principiul ei de viață e voința comună a membrilor.

Relativ la membri, cu regret trebuie să vă raportăm, că Secția noastră n'a fost scutită nici în anul acesta de evenimente triste, produse prin moartea unora dintre cei mai valoroși membri ai ei. Ne împlinim o pie datorință amintind la acest loc trecerea din viață la cele eterne a următorilor foști membri ai Asociației: Leontin T. Turcu subrevizor școlar Jibou, Iosif Poosz învă. Iaz, Petru Marinescu învă. Sanislău, Simion Gozman învă. Recea, Alexandru Szabó învă. și dir. on. Zălau, Traian Morar învă. dir. Camăr și Samuil Sabău învățător pensionat.

Când vă facem acest raport, rugăm on. Adunare generală, ca în conformitate cu uzul observat până acum în această privință să dea expresiunea durerii sale asupra acestor pierderi.

Nu trecem să nu facem amintire și de împrejurarea, pentru Asociația noastră măgilitoare, că pe domnul Gheorghe Pteancu învățător director la școala primară de stat din Carei, după o activitate de 50 ani pe cariera de învățător, din incidentul trecerii sale la pensie cu ziua de 1 Ianuarie 1927, recunoscându-i-se meritele adevărate, on. Minister al Instrucțiunii l'a numit membru onorar al învățăm. primar din țară.

După acestea lăsăm să urmeze o dare de seamă mai amănunțită asupra situațiunii, mișcării și activității singuraticelelor organe ale Secției și asupra momentelor mai importante din viața acestora, în cursul anului trecut.

I. *Biroul central.* Biroul central a ținut seamă de hotărârile Adunării generale și ale Comitetului și dezideratele formulate le-a înaintat forurilor în drept pentru soluționare. A fost legătură între membrii și Secție precum și între Secție și Asociația Generală. Învățătorimea are drepturi câștigate și drepturi legale. Pentru apărarea acestor drepturi a luat contact cu centrul dela Cluj. Trebuie însă ca membrii să sprijinească și să încurajeze toate nizuințele, mișcările Biroului în nădejdea unui rezultat și mai bun. A rezolvit agendele și actele în număr de 98, intrate dela adunarea generală până în prezent. Prin circulare și cu graiul viu a dat îndrumări asupra unor chestiuni de interes general, ce interesau direct

pe învățători. Cu un cuvânt în anumite chestiuni speciale ale școalei și învățătorimei de câteori s'a dat ocaziunea, Biroul a căutat să obțină succesul dorit.

II. *Ședințele Comitetului central.* Comitetul central dela ultima adunare generală a ținut 4 ședințe și prin 30 deciziuni a rezolvat toate chestiunile, cari cad în competența lui și s'a nuzuit să fie în curent cu toate afacerile ce privesc Secția ca atare, precum și pe membrii ca învățători.

1. In prima ședință ținută în Zălau în ziua de 21 Aug. 1926 ia spre știre deciziunile aduse de Adunarea generală din 25-VII-1926. Președintele prezintă programul de muncă pentru întreg anul 1926—1927. Se fixează pentru adunările subsecțiilor următoarele ca teme de discutat: a) Importanța cursurilor de adulți, b) Necesitatea org. cercetășiei în șc. satești. c) Rostul conferinței pop. d) Familia și școala (Legea învățământului primar. e) Teatrul la sate, apoi lecții practice din Istorie și Aritmetică. S'a mai pus ca discuție în ad. subsecțiilor: Iniințarea unei Cooperative a învă. pentru procurarea și desfăcerea materialului did. pentru școlile primare; Iniințarea unui Cămin al copiilor de învă.; Iniințarea unei Asoc. de ajut. a fam. de învă. pentru caz de moarte. Organizează subsecțiile și Cercuile culturale. Deleagă pe președinte a lua parte cu reprezentantul Secției la Congresul Asoc. Gen ținut la Brașov în zilele de 29—31 August, cu un onorar de deplasare de 1500 Lei. Se deleagă comisia pentru redactarea proiectului de statute pentru Secția Asoc. Inv. din județ; apoi decide valorizarea Analelor R. I. R. S. în favorul fondului Căminului; și tipărirea de obligațiuni pentru membrii Secției.

2. In a doua ședință ținută în Șimleu la 18 Decembrie 1926, președintele raportează că deciziunile aduse în ședința anterioară sau executat întocmai făcând amintire, că a reprezentat Secția la congresul dela Brașov, unde s'a discutat între altele și Unirea Aso. Inv. din România, care unire s'a și înfăptuit în congresul ținut la Cernăuți în zilele de 5—7 Septembrie 1926. In urma raportului dlui Tr. Vitez din Zălau s'a discutat chestiunea Căminului, cu care ocaziune s'a fixat și taxa de 1200 Lei ca cotizație odată pentru totdeauna dela fiecare învățător din județ; s'a exmis comisie pentru redactarea statutelor Căminului. Dl. Emil Pocola oferă pentru fondul Căminului 870 broșuri din cartea sa «Unirea sufletească nați-

onală» al cărei preț (à 20 Lei) să se perceapă în favorul fondului. Se pune în discuție înființarea Asoc. de ajut. a fam. învă., delegându-se o altă comisie pentru redactarea statutelor. Problema Cooperativei se ia dela ordinea zilei pentru a fi discutată cu altă ocaziune. S'a mai discutat asupra unui articol apărut în foaia «Satu Mare» No. 60—1926, referitor la publicarea amenzilor învă. din jud. Sălaj în revista «Școala Noastră», Sa autorizat în fine Biroul central a prevedea subsecțiile cu imprimarele necesare.

3. În ședința a treia, care s'a ținut în Zălau la 31 Martie 1927, Comitetul în baza raportului președintelui, chestia Căminului o ia din nou în discuție, menținând cotizația de 1200 Lei de persoană ca obligatoare pentru toți învă. din județ, -apoi trece la desbaterea proiectului de statute al Căminului, prezentat de comisia însărcinată cu aceasta. Tot în aceasta ședință s'a discutat și proiectul de statut referitor la înființarea «Asociației de ajut. a fam. de învă. pentru caz de moarte» A luat mai departe Com. spre știre Circularele Asociației Gen. Cluj No. 124—1926. prin care se comunică rezultatul congresului dela Cernăuți, unde s'a primit și hotărât definitiv, «Federala tuturor Asoc. Înv. din România» cu adausul, că Asoc. noastră Ardeleană va funcționa și de aci încolo în aceleaș condițiuni ca până în prezent, — și cel cu No. 128—1927 referitor la conducerea corectă a cassei Asoc. și prevederea ei cu o Carte a membrilor pentru uniformitate cu celelalte secții din Ardeal votându-se spre acest scop suma necesară. — Asociația generală prin Circ. No. 31—1927 fiind la apărarea și respectarea din partea On. Minister, a drepturilor câștigate ale învățătorilor cari au fost numiți în învățământ cu «Decret» pe timpul Consiliului Dirigent și Insp. Gen. al Min. Instr. din Cluj, în baza legilor foste atunci în vigoare. Secția noastră în chestiune, în ziua de 19 Martie 1927 a înaintat On. Minister un protest telegrafic.

4. În ședința a patra, ținută în Carăii-Mari, în 9 Iunie 1927, președintele raportează că a satisfăcut deciziunilor luate în ședințele anterioare, publicând proiectele de statute referitoare la Asoc. de ajut. și la Cămin, în revista «Școala Noastră» Nrii 8—9, 10, 11, 12 și următorii, ca membrii să ia act de acelea. — Mai departe a făcut propogandă pentru înscrierea de mebrii la fondul «Gheoghe Lazar, Cluj». A reprezentat

Asoc. la sărbătorirea dlui Petre Dulfu, fiu al Sălajului etc. S'a pus în discuție proiectul de statut al Secției, precum și propunerile membrilor referitoare la Statutele Asoc. de ajut. În sfârșit a decis a se înscrie Secția ca acționar la tipografia și librăria românească S. p. a. din Orarea, semnând 5 acțiuni á 200 Lei, apoi a fixat timpul ținerii și ordinea de zi pentru adunarea generală.

III. Activitatea subsecțiilor. În cursul anului, subsecțiile noastre au prestat activitate mult îmbucurătoare. — Activitatea lor se manifestă prin deosebita atențiune ce au dat problemelor date pentru discuție de către comitet, probleme atât de ordin pedagogic-cultural, cât și profesional. Soluționarea problemelor aduse în discuție a fost potrivită și ducătoare la scop.

Nu mai puțin rodnică a fost activitatea în domeniul cultivării poporului ce s'a dezvoltat prin ședințele cercurilor culturale. Circularelor noastre li-s'au dat atențiunea cuvenită, iar chestiunile mai importante, ce s'au lansat spre opiniare, au fost studiate în mod serios și s'au primit răspunsuri cuvenite.

În baza rapoartelor și a proceselor verbale întrate lăsăm acum să urmeze activitatea de un an al fiecărei subsecție.

1. Subsecția Bocșa. Președinte Dumitru Gozar înv. Coșei. Aceasta subsecție a depus o muncă încordată, membrii au ținut și au știut să fie la curent cu tot ce a interesat viața noastră dascălească în genere. A ținut două adunări. Prima adunare de organizare s'a ținut în Șamșud în ziua de 6 Nov. 1926. S'au cetit următoarele conferințe: Emil Pocola «Unificarea sufletească națională», Ioan Covaci înv. dir. în Șamșud «Înființarea unei cooperative a inv.», Traian Vitez înv. Zălău «Înființarea unei asoc. de ajut.» În sfârșit s'au organizat și cercurile culturale. În ședința a doua ținută în Zălău la 4-VI—1927 se deschide o discuție foarte animată asupra conferinței «Necesitatea organizării cercetășiei în școlile prim, dela sate» de Alex. Ciucur înv. Chilioara. Au fost bine apreciate și conferințele: «Rostul conferințelor populare» de Vasile Carade din Bocșița, și «Raportul dintre familie și școală» de Ioan Aciu din Guruslău. S'a mai luat în desbatere proiectul de statute al Asoc. de ajut. Lecție practică ține Ioan Gozman dir. înv. Zălău «Obligațiunea» la cl. IV-a. Se constată că ș'au ținut aproape toate ședințele cerc. cult. conform programului publicat în rev. «Școala Noastră» Nrii 21—22 din 1—15 XII. 1926. Ac-

tivitatea intensă a cercurilor culturale a contribuit mult la luminarea poporului dela sate, care ia parte cu drag la aceste întruniri.

2. *Subsecția Buciumi.* Președinte Alexandru Coșuțiu inv. dir. Tresnea. Aceasta este una dintre cele mai active subsecții. Din raportul primit se văd toate acele preocupări principale asupra cărora s'a insistat mai mult, pentru a li-se da soluțiuni potrivite. A ținut două adunări. In ad. dela 26 Oct. 1926 s'au organizat subsecția și cercurile cult. în număr de trei. S'au ținut trei conferințe: «Inființarea unei cooperative a inv.» de Ioan Stîrbu, apoi «Căminul Inv. Sălăjeni» de Nedelcu Negoită din Bozna, și «Inființarea unei asoc. de ajut.» de Petru Tulbure din Bogdana. Discuțiile asupra acestor probleme importante au fost la nivel. A doua adunare se ține în 31 Maiu a. c. Conferința «Necesitatea organizării cercetășiei în șc. prim. sătești» de Valentin Ghinea din Brusturi a fost lucrată cu competență și a provocat discuții foarte sănătoase. S'a mai discutat asupra proiectului de statute a Asoc. de ajut. Subsecția Buciumi are trei cerc. cult. 1. Cerc. cult. Buciumi are 7 com. cu 11 inv., 2. Cerc. cult. Gălpăia are 8 com. cu 11 inv., 3. Cerc. cult. Tresnea are 8 com. cu 11 inv. In Cerc. cult. Buciumi s'au ținut 7 ședințe cu 12 conferințe pentru popor, 5 conf. did. și 6 lecții practice. In Cerc. cult. Gălpăia s'au ținut 7 ședințe cu 16 conf. pentru popor, 8 Conf. did. și 6 lecții practice, iar în Cerc. cult. Tresnea s'au ținut 9 ședințe cu 20 conf. pop. 8 conf. did. și 8 lecții practice. — Datele vorbesc dela sine.

3. *Subsecția Carai.* Președinte Teodor Boșco dir. școl. Carei. Din procesele verbale sosite la biroul nostru se constată, că aceasta subsecție a depus o muncă îmbucurătoare și s'a preocupat de toate chestiile privitoare la ridicarea nivelului învățătorimeii. A ținut două adunări. In prima ad. s'a organizat subsecția și cercurile culturale. A discutat asupra problemelor puse la ordinea zilei, cu deosebire a preocupat pe inv. inființarea căminului inv. prezentat de Ion Rațiu inv. dir. în Mofiniul mic și inființarea unei cooperative a inv. pusă în discuție de Gheorghe Veress inv. dir. în Vezendiu. Lecție practică ține Margareta Rațiu inv. în Carei din Igenă «Turbarea» la cl. IV. A doua ședință se ține în 5-VI.—1927 în com. Tiream. S'au cetit următoarele conferințe: «Necesitatea organizării cer-

cetăşiei în şcolile săteşti de Ilie Chereji învă., «Rostul conferinţelor populare» de Ion Subani învă. Domăneşti, iar Elisabeta Huza desvoltă conferinţa cu subiectul: «Raportul dintre şcoală şi familie». Foarte natural că discuţiile mult edificatoare n'au lipsit. S'a mai discutat proiectul de statut al Asoc. de ajut. Lecţia practică ținută de Izidor Zanco la cl. V-VI. e «Petiția». Ședințele cerc. cult. s'au ținut în conformitate cu dispozițiile Rev. școl. publicate în rev. «Școala Noastră» din Dec. 1926.

4. *Subsecția Crasna*. Președinte Ioan Dragos învă. Cătălușu. Precum în anii trecuți așa și de data aceasta în subsecție s'a lucrat cu zel și mult. A ținut două adunări. În prima adunare ținută în Crasna în ziua de 27 Nov. 1926 s'a discutat cu toată seriozitatea asupra problemelor: «Căminului Inv. Sălăjeni», »Inființarea unei cooperative a învățătorilor« și »Inființarea unei asociații de ajutorare«, toate trei conferate de Simion Oros Șimleu. Tot în aceasta adunare s'au organizat cercurile culturale. Despre decurgerea adunării de primăvară și activitatea cercurilor culturale nu ni-s'au înaintat raport și pr.verbal.

5. *Subsecția Cehul-Silvaniei*. Președinte Paul Miclea dir. în Cehul-Silvaniei. Subsecția în prima sa adunare ținută la Oarța de jos la 24 Octomvrie 1926 s'a reorganizat, începând o activitate mulțumitoare. Din raportul înaintat nouă se constată că aceasta adunare s'a ținut fără program, nepunându-se în discuție problemele distribuite de comitetul central. Dl delegat însărcinat cu organizarea acestei subsecții de data aceasta a făcut rău serviciu cauzei dăscălești. A doua adunare se ține în comuna Ulmeni în ziua de 21 Maiu 1927. Elena Vitek a ținut lecția practică din Istorie la cl. III. »Avram Iancu«. Conferința «Necesitatea organizării cercetăşiei în școlile săteşti» a fost urmată de discuții serioase și aprofundate. S'a mai pus în discuție proiectul de statute a Asociației de ajutorare. Subsecția a fost împărțită în 7 cercuri culturale. Cercul cultural Cehul-Silvaniei a ținut 7 ședințe; Sălăjiș, Ulmeni și Sălsig au ținut toate ședințele prescrise; Ariniș a ținut 10 ședințe; cerc. cult. Stremți și-a făcut datoria arătând o activitate pronunțată, tot la fel și cerc. cult. Băsești.

6. *Subsecția Jibou*. Președinte Dumitru Ilea învă.dir. Jibou. Acțiunea desfășurată de aceasta subsecție confirmă o muncă adevărată depusă în serviciul învățământului și al membrilor. A ținut două adunări: prima în 11 Noemvrie 1926 în Jibou,

când s'a organizat subsecția și cercurile culturale. Se țin următoarele conferințe: »Inițiințarea unui cămin al învă. « de E. Serbu învă. în Chechiș, apoi »Inițiințarea unei asoc. de ajut. a fam. învă. « de Victor Precup învă. dir. Someșodorhei, ambele urmate de discuții convenite. În adunarea a doua, care se ține în 5 Iunie a. c. lecția practică o ține Reghina Plăian învă. în Surduc din I. română, memorizarea poeziei »Invalidul « la cl. III. După aceasta urmează disertațiile: »Necesitatea organizării cercetășiei în școlile satești « de Vasile Iluțiu învă. Ciocmani și »Rostul conferințelor populare « de Valeriu Oșian învă. Șoimuș, bine apreciate. S'a discutat asupra proiectului de statute a Asociației de ajutorare. Ședințele cerc. cult. s'au ținut în fiecare comună după indicațiile și programul oficial.

7. *Subsecția Șimleul-Silvaniei.* Președinte Valentin Cămpian învă. Șimleu. Această subsecție a dezvoltat o frumoasă și bogată activitate. În cele două adunări ce le-a ținut, au fost discutate și analizate toate chestiunile de ordin școlar și învățătoresc puse la ordinea zilei. Peste tot subsecția săvârșește o muncă sistematică și rodnică. În prima adunare ținută la 30 Octomvrie 1926, la care au luat parte 65 învățători au ținut conferințe: Emil Pocola »Unificarea sufletească națională«, Simion Oros »Inițiințarea unui cămin al învă. « și Vas. Tomșa din Ipu »Necesitatea organizării cercetășiei în școlile satești«, urmate de discuțiuni la nivel și cu temei. În adunarea din 7 Iunie a. c. Sava Crucianu învă. Cosniciul de jos ține o lecție practică din Aritmetică la cl. IV. iar Emilia Tăut din Periceiu citește disertația »Raportul dintre familie și școală « și Victor Cordiș învă. Siciu »Rostul conferințelor populare«. S'au mai pus în discuție proiectul de statute al Asoc. de ajut. a învă. Subsecția este împărțită în 8 cercuri culturale. Cercul cult. Șimleu a ținut 5 ședințe cu 10 conf. populare, 10 conf. didactice și 5 lecții practice; Cercul cult. Nașfalău a ținut 5 ședințe cu 5 conf. pop., 5 conf. did. și 5 lecții practice; Cercul cult. Halmășd a ținut 4 ședințe cu 4 conf. pop., 4 conf. did. și 3 lecții practice; Cercul cult. Plopiș a ținut 7 ședințe cu 9 conf. pop., 7 conf. did. și 5 lecții practice; Cercul cult. Porți a ținut 4 ședințe cu 5 conf. pop., 4 conf. did. și 4 lecții practice; Cercul cult. Giurtelec a ținut 4 ședințe cu 4 conf. pop., 4 conf. did. și 4 lecții practice; Cercul cult. Criștelec a ținut 4 ședințe cu 4 conf. pop., 4 conf. did. și 4 lecții pract.;

și în sfârșit Cercul cult. Bobota a ținut 4 ședințe cu 4 conf. pop., 4 conf. did. și 4 lecții practice.

8. *Subsecția Supurul de jos.* Președinte Patriciu Pop inv. dir Supurul de jos. E o subsecție de o rară disciplină. A lucrat neobosit în toate direcțiile atât sub raport profesional cât și cultural pentru luminarea și înaintarea masselor dela sate. A ținut două adunări. In prima adunare ținută în Supurul de jos la 21 Octomvrie 1926 s'au organizat subsecția și cercurile culturale. Se remarcă conferința dlui Emil Pocola »Unificarea sufletească națională«. S'a discutat apoi asupra problemelor »Căminul Inv. Sălăjeni«, «Inființarea unei asoc. de ajut.» și »Cooperativa inv.« toate prezentate de Ioan Fathi din Hurez. In adunarea din 21 Mai a. c. ținută în Supurul de jos, ține lecție practică Eugenia Palade la cl. III, »Noțiunea fracțiunilor zecimale«. S'au citit conferințele: »Necesitatea organizării cercetășiei în școalele sătești« de Sim. Budea din Hodod, »Rostul conferințelor populare« de Andrei Ignea din Chieșd și »Raportul dintre familie și școală« de Alimpiu Precup inv. dir. Unimăt. In urma acestor conferințe s'a deschis o prea frumoasă discuție spre lauda acelor cari au luat cuvântul. S'a mai pus în discuție proiectul de statute pentru Asoc. de ajut. și a Căminului. Această subsecție este împărțită în 4 cercuri culturale: Supurul de jos, Unimăt, Chieșd și Hodod. Corpul didactic a fost condus în tot timpul de principiile marelui ideal național, care se bazează pe învățământul masselor dela țară, ale căror destine sunt depuse în mâna noastră, de aceea prima preocupare li-a fost ridicarea morală și economică a poporului dela țară. Cercul cult. Supurul de jos a ținut 6 ședințe cu 6 conf. pop., 6 conf. did. și 5 lecții practice; Cercul cultural Unimăt a ținut 6 ședințe cu 7 conf. pop., 6 conf. did. și 6 lecții practice; Cercul cult. Chieșd a ținut 5 ședințe cu 6 conf. pop., 6 conf. did. și 5 lecții pract.; Cercul cult. Hodod a ținut 5 ședințe cu 5 conf. pop., 5 conf. did. și 5 lecții practice.

9. *Subsecția Tășnad.* Președinte Ioan Filip inv. Tășnad. Membrii acestei subsecții își dau toată silința întru săvârșirea unei munci vrednice de toată lauda. In special remarcăm zelul cu care muncește această subsecție pentru înfăptuirea și înființarea Căminului Inv. din județ. A ținut două adunări. In prima adunare ținută în Tășnad în ziua de 5 Noemvrie 1926,

se organizează subsecția și cercurile culturale. Dl Emil Pocola își citește conferința »Unificarea sufletească națională«, apoi urmează discuția asupra problemelor »Inființarea unei cooperative a învățării«, »Inființarea Căminului Inv.« și »Inființarea unei asociații de ajutorare«. Discuțiile la nivel n'au lipsit. În adunarea a doua din 24 Mai a. c. Nicolae Corâciu din Chereușa ține lecția practică din Igienă »Boalele molipsitoare« la cl. V—VI. N'au lipsit nici conferințele : »Rolul extrașcolar al învățătoarelor« de Ioan Filip, apoi dizertează Vasile Radu din Săcășeni despre »Necesitatea organizării cercetășiei în școlile satești«, Ioan Toduțiu din Săuca despre »Rostul conferințelor populare« și în sfârșit Nicolae Corâciu din Chereușa despre »Raportul dintre familie și școală«, urmate de îndatinatele discuțiuni. S'a mai discutat proiectul de statute pentru Asociația de ajutorare și inființarea Căminului Inv., pentru care adunarea cu unanimitate consimte, decide și obligă pe fiecare membru a plăti cotizația de 1200 Lei de persoană. Această subsecție a fost împărțită în 7 cercuri culturale. S'a ținut în fiecare comună câte o ședință, în total 30 ședințe cu 30 conf. pop., 30 conf. did. și 30 lecții practice.

10. *Subsecția Valea lui Mihai.* Președinte Nicolae Chirvai învăț. dir. Pișcolt. Din procesele verbale sosite la noi, putem constata o muncă frumoasă, dezvoltată de membrii nu numai în cele două adunări, ci și în ședințele cercurilor culturale. Prima adunare s'a ținut în Valea lui Mihai la 30 Octomv. 1926. După organizarea subsecției și a cercurilor culturale urmează conferința »Educarea elevilor pentru viață« de Alex. Cosma din Cheniz, apoi discuția problemelor »Inființarea unei cooperative a învățării« prezentată de Constantin Albu, »Inființarea Căminului Inv.« de Andrei Sabou din Vașad și »Inființarea Asociației de ajutorare« de Gavril Hoblea din Șimian. A doua adunare se ține în ziua de 7 Iunie a. c. Lecția practică o ține Iosif Pop învăț. dir. în Găloșpetreu, »Atmosfera și evaporarea« la cl. IV. Țin conferințe : Iosif Mureșan din Sălacea : »Necesitatea organizării cercetășiei în școlile satești«, apoi Constantin Albu »Rostul conferințelor populare«. S'a mai discutat și proiectul de statute pentru Asociația de ajutorare. Ședințele cercurilor culturale s'au ținut în conformitate cu dispozițiunile din revista »Școala Noastră« No. 21—22 din Dec. 1926.

Raportul special asupra averii Secției noastre și a fondurilor, ne va da o icoană clară de situația în care se află.

* * *

Onorată Adunare Generală ! Din cele expuse mai sus, vă puteți forma opinia asupra activității ce a depus Secția noastră în cursul unui an. Din detele înșirate se va putea aprecia întrucât am progresat față de anii trecuți. Aceasta însă nu înseamnă, că am făcut totul : este numai începutul unei activități, care trebuie să urmeze, dar care numai atunci va fi încoronată de succesul dorit, dacă vom avea o voință tare și o conștiință unică, care să stea la baza acțiunii noastre a tuturorora. Să credem, că cu cât timpul va trece înainte, cu atât forța noastră va crește dacă vom fi solidari. Să ne respectăm drepturile noastre și scopurile ce le urmărim.

În unire e putere.

În urma celor expuse Comitetul central își ia voia a propune On. Adunări generale să binevoiască :

1. a lua act cu aprobare de raportul Comitetului central aprobând toate demersurile ce le-a făcut ;
2. a da expresiune durerii pentru pierderea membrilor decedați în anul din urmă :
3. a aproba contul de gestiune a anului 1926—27 ;
4. a aproba proiectul de buget pentru anul viitor.

Șimleul-Silvaniei, la 10 August 1927.

Președinte,
(ss) SIMION OROS.

Secretar.
(ss) DUMITRU ALUNAR.

Pagini de literatură.

Cărți și reviste*).

(Dări de seamă)

G. G. Antonescu: Istoria pedagogiei — Doctrinile fundamentare ale pedagogiei moderne. — Editura Casei Școalelor. 1927. Prețul 140 Lei.

La noi mulți dintre instructorii-educatorii de profesie au rămas în ce privește cunoștințele referitoare la principiile de educație și instrucție ce au frământat pe marii gânditori și la metodele acestor lucrări ce au preocupat pe apostolii progresului în cultură cu ceea ce au putut cuprinde și li-s'a fixat în memorie din manualele de școală: cu câțiva termeni mai mult sau mai puțin abstracti. De aceia nu arareori aude omul pe unul altul: «Eu mi-am format metoda mea.» Iar când se pune întrebarea, ce se urmărește prin cutare știință ori acțiune și pentru ce se săvârșește cutare lucrare, atât de puțin știu să precizeze. Instrucția și educația conștiente sunt arte. Lucrările cerute de ele în fiecare caz și moment sunt altele. A anunța eu am metoda mea, în instrucție și educație, e lucru mare, însemnează nu numai a cunoște principiile de instrucție și educație și metodele ce s'au formulat și stabilit de marii gânditori și apostoli, ci a fi în curat atât cu părțile lor luminoase cât și cu cele umbroase și a clarifica și îndrepta părțile umbroase așa încât aceste clarificări și întregiri să fie recunoscute de lumea competentă. A avea un metod propriu este mai mult decât a fi o individualitate apreciată în aplicarea conștiență a metodelor și în urmărirea principiilor de educație și instrucție.

Tot lecturii și studiului insuficiente se datorește și faptul că în materie de instrucție și educație se afișează și se

*) Sec. de editură și autorii, cari doresc să li-se facă dare de seamă în revista noastră asupra lucrărilor apărute, sunt rugați să trimită pe adresa revistei câte 2 exemplare din fiecare lucrare, cu mențiunea: pentru dare de seamă. — Redacția.

preamăresc prin fraze bombastice atâtea principii și proceduri «noi», «originale», «reformatoare» ignorând trecutul cu tot ce are bun, defectuos deopotrivă. — Lipsei de preparare profesională temeinică se datorește că mulți se clatină ca trestia când e vorba de păreri asupra chestiunilor de instrucție și educație.

Aceste și alte neajunsuri se pot înlătura citind și studiind lucrarea distinsului nostru profesor universitar G. G. Antonescu anunțată în fruntea acestor șire. În aceasta lucrare ni se înfățișează factorii culturali ai doctrinelor pedagogice moderne și principiile de instrucție și educație ale marilor pedagogi: Locke, Comenius, Rousseau, Kant, Schiller, Goethe, Pestalozzi, Diesterweg, Fröbel, Herbart și Herbert Spencer în legătură cu preocupările pedagogice din prezent. Din această lucrare de aproape 600 pagini se alege cititorul cu o vedere mai clară în trecut și cu cristalizarea principiilor de instrucție și educație ce frământă lumea pedagogică în zilele noastre.

Recomandăm cu căldură cititorilor noștri această lucrare de o claritate și valoare reală, superioară.

G. Capătă.

Cununa care sângeră.

— Continuare. —

Satul meu.

M'am coborît jos la o gară mică, ascunsă în crenjeriș în gălbenit de pomi.

Pe peron nimeni. Pustiu și umbră deasă înflorită cu fețe de lumină.

Gara părea încremenită. În dosul ei se desfăcea o cărare... O luai alungul ei... cărare îngustă, bătătorită de urma atâtor pași.

Era dimineață... semin... recoros.

Soarele urca vizibil pe bolta înfrigurată. Mănunchiurile lui de raze îmi cădeau pe față, topindu-mi-se uneori în ochi.

Pojghița de argint a brumei se fărâma sub pașii mei în stropi albi, strălucitori, ai fi zis boabe de mărgean strivite și împrăștiate.

Ici, colo, pete galbene de porumb sticliau mohorit în lumină.

Mergeam tăcut, îngândurat... Cine ar fi crezut s'ajung vreodată pe aici, pe meleagurile acestea îndepărtate, pline de necunoscut și înfinit?

Îmi amintiam de vremurile când învățam despre ele, când îmi purtam degetul pe harta lucioasă să le arăt.

Inimă, sfinte sunt avânturile tale. Cu câtă frumusețe și tu să îmbraci propriile tale porniri.

Tu m'ai adus pe aici — pelerin îndrăgostit de cetatea sfântă a visurilor sale.

M'apropii de ea... curând voi bate cu toiajul meu rupt și colbuit în porțile ei...

Și porțile ei se vor deschide în larguri... și poate un glas mă va chema...

»Vină... vină, biet suflet obosit și odihnește-ți povara... vină și te înfruptă din băuturi întăritoare. Iată pentru tine am pregătit vestminte să-ți acoperi goliciunea; și ți-am împletit cununi să-ți împodobim fruntea însângerată.»

Și două mâni albe ca de domniță se vor ridica să mă mângâie: »Te-am așteptat...«

Umiliț voi cădea atunci în genunchi să sărut poala hainei tale sfinte, durere, vestală care priveghezi flacăra sacră a focului meu.

Lacrimile mele vor aluneca la pământ... și-ți voi spăla cu ele picioarele prăfuite, pe cari le voi șterge cu năframa de aur a iubirii mele.

Și voi cere de la tine binecuvântarea.

* * *

De pe colina de deal unde ajunsesem se vede în vale, ca într'o scoică minunată, satul înundat în soare.

Casele respirate, păreau flori îmbrumate și aruncate la întâmplare printre pomii desfrunziți.

Cărarea cobora la vale, ocolia câteva movili, serpuia câteva timp alături de-un pârâu — muchie de cuțit între două maluri — și se perdea apoi în sat.

În fund se ridicau spinările a două mături. Sloiurile de piatră văroasă, întrezărite prin frunzișul rărit al lor — sticliau ca lespezi cenușii de marmură, în bătaia soarelui.

Porni un vânt.

În jur isvorau miresme tari, tomnatice.

Sunt dulce de fructe coapte, parfum de flori întârziate
— adie ca o boare.

Sorbiam lacom aerul rece, proaspăt.

Ochii îmi străluciau ca două scoici în cari s'ar fi răsfrânt toată lumina.

Satul meu...

Îl priviam de departe abia înăbușindu-mi bucuria din piept. Dacă aş fi văzut atunci pe cineva aş fi alergat la el, să-l îmbrăţişez, să-l sărut şi să-i arăt: satul meu.

O! cât eră de frumos, încremenit în lumina aceia tăcută, ca un castel străvechiu împietrit în vrăji.

Toate basmele copilăriei, coboriseră par'că asupra-i să-l înfrumusezeze, să-l împodobiască cu tof ce-aveau ele mai fantastic.

Părea că sunt la porțile unui templu înăuntru căruia domnește liniștea amestecată cu miresmele de tămâie ale jertfelor omenești.

Am stat multă vreme așa privind-l de departe cum ar sta un călător pe malul mării urmărind jocul culorilor bizare pe luciul apelor sau așteptând falfăirea pânzelor vre-unei corăbii. Mi-am înălțat o clipă brațele în larg, troiță zidică la răscruce de zări și asemeni unui străbun împrietenit cu Dzeu, mi-am făcut cruce.

Apoi încet târând par'că în urmă-mi toată imensa plasă a bucuriei omenești coborii spre el.

* * *

In sat...

O troiță reală își faltăia brațele de lemn în vânt. Răstignit pe ea un Crist își bălânța mâinile în vibrări starnii. Cununa de spini așezată ca un nimb eră roșie de rugină: sânge scurs din fruntea aceia întepață de spinii vremii. Razele soarelui, ciudat reflectate în scobiturile metalului, îmi păreau mănunchiuri de trestie, muiate în oțet și întinse. Alături de troiță o tablă bătută pe un stâlp, cu numele satului, plasei, județului, etc.

Cărarea da în drum, împletindu-se cu altele, amestecându-se, asemeni unor râuşoare cari se unesc în revărsări...

Drumul strâmt, încolăcit, cu vaduri tăiate de apa ploilor ; noroiul, frământat și uscat, împietrise în bulgări tari.

De-o parte și de alta căsuțe mici, joase, acoperite cu paie — casele cari îmi păreau flori îmbrumate.

Gardurile rupte, dărâmate. Eram obosit. Pustiul se întindea în jur imens și dureros. Mi se desfăcea înaintea în toată grozavia lui.

Câte un copil înspăimântat, mă urmăria lung, ținut locului sau ascunzându-se în dosul sanjurilor buruienose.

O femeie, cu o căldare de apă, mă întâmpină. O oprii. Sorbiiu de câteva ori din apa rece, înviorătoare.

»Bună apă», zisei, ca să intru în vorbă. »Bună«... Și nedumerită, stângece, plecă lăsându-mă în drum. Aș fi vrut s'alergh după ea s'o strig să-i arăt cât de singur și pustiu mă aflu aici.

Căutai cu ochii o clădire mari răsărită, unde trebuia să fie școala. În mijlocul satului câțiva oameni sfătuiau. M'apropiai de ei, dând binețe. Un răspuns surd, abia murmurat, și apoi tăcere. «Le lipsește până și scânteia curiozității care face din țăranul nostru fulger de-o clipă» reflectai stingherit.

»Unde e Dl. primar? — întrebai iar.

»Eu sunt — zise unul mai în vârstă, eșind din mijlocul lor.

«Da! Eu sunt învățător aici... Să mă duci la școală.» Ceilalți se sculară pe rând. Mă cercetau. Fețe posomorite, aspre, ochi spălăciți. Mai ciudată mi-a părut însă îmbrăcămintea : ismene peste măsură de largi și cămăși scurte.

»Reminiscențe a vremurilor vitrege» — cugetai.

Oh! numai de nu le-ar fi și sufletul schimbat.

* * *

Școala era o casă închiriată. Acoperișul de șandrama — înflorit cu bureți, atârna aproape putred pe ea.

Ferestrele mici, multe din ele cu hârtie în loc de sticlă. Pereții dinafară vijeluiți de vânturi și ploi, înăuntru scorbiiți și mâncați, băncile mari scrijelate, aruncate în neorânduială. Un dulap uitat într'un colț prăfuit.

»Aceasta e școala? — făcui mirat.

»Da — mi se răspunse. Nouă nu ni s'a făcut școală. Nici în timpul ungușilor n'am avut. Am umblat pe unde am putut.»

«Dta știi carte?»

»Așa, puțină...«

* * *

Încetul cu încetul limbele ni se descleștară.

Bătrânul cam flecar era totuși om inteligent.

Luase parte în război și când i-am spus că sunt din Moldova îmi răspunse cu satisfacție că el a luptat acolo »da cu ungruii.«

»Cum? Ai tras Dta în frații Dtale?»

»Hei!... par'că am tras?... Știe Dzeu unde au mers gloanțele«

* * *

Care va să zică — gândii când am rămas singur — totuși este inimă. Omul acesta pe care nu l-am mai văzut nici odată, care la început părea posomarit, refractar, e din aceiaș plămadă sufletească care face mândria și caracterul neamului meu.

Legături tainice mă leagă de el, ne iubim fără să ne cunoaștem fiindcă instincte mari ne îndreaptă spre aceleaș ființe.

Suntem două frânturi, două bucați din sufletul aceluiași neam, pe cari vremea le-a cristalizat diferit.

Aceste gânduri avură minunatul dar de-a-mi scutura din suflet toată povara impresiilor rele.

În satul acesta — concisei — totul e de făcut.

Cea mai frumoasă parte a visurilor mele s'a împlinit.

Gheorghe Povovici

Note și Observări.

La începutul noului an școlar.

După vacanța recreatoare ne vedem iarăși în pragul unui an școlar nou. În scurt timp școalele, cari în lunile de vară erau tăcute și montoane, iarăși se vor înpopula și vor răsună de glasul vesel și șgomotos al copilașior dornici de învățatură, cari încep a părăsi cu încetul îndeletnicirile de peste vară și a se preocupa și pregăti pentru școală.

Un nou an ne bate la ușe aducând multă sfială și frică în sufletul multor micuți neobisnuți încă cu școala și atâtea iluzii frumoase și nădejdi în inima celor mai mărisori înpreteniți deja cu ea.

Dar în același timp nici sufletul dascălului nu rămâne rece și nepăsător în fața acestui eveniment de o profundă importanță. Deplin conștiu de greutatea covârșitoare a datoriei împreună cu mari răspunderi și importanța muncii, ce are de săvârșit, se pregătește și el, deoarece prea bine știe, că numai o muncă serioasă și sistimatic pregătită și executată poate aduce roadele dorite. Potrivit acestui adevăr își face planul de muncă și precizează mijloacele cu cari va opera.

Primul pas, ce va face pentru asigurarea bunului început al anului școlar va fi, că va întrebuița toate mijloacele potrivite, precum : vorbiri și îndemnuri în biserică, la adunări și alte conveniri, afișe la școală și primărie, anunțuri cu toba etc. ca să pregătească sătenii, spiginit de ceialalți intelectuali din sat, din bună vreme la înscrierea și frimiterea copiilor la școală în timpul prescris. Să nu uite însă, că va trebui să muncească mult și cu tact, la începutul anului prin mijloacele indicate, iar mai târziu în școală, până când va putea învinge în unele locuri ignoranța, în altele desinteresul, reavoința etc. În înțelegere cu comitetul școlar, mobilierul, apartinențele, curtea, gardurile etc. le va curăți și aduce în ordine, va înfrumuseța sala de învățământ ca să facă o impresie cât mai bună și pretinească asupra elevilor.

În acest scop se va folosi de icoane și diferite tablouri, pe cari în mare parte le poate primi *gratuit dela „Casa școalelor“* numai să le ceară.

Nu va uita să procure toate registrele școlare, ca să le aibă din timp la îndemână pe când va avea lipsă de ele.

În același timp se va preocupa și de partea didactică, care deocamandă se reduce la pregătirea programei analitice, a orarului și studierea manualelor didactice, ca cunoscându-le temeinic să le poată introduce pe cele mai bune.

Nu mă ocup de modul cum trebuiesc executate toate aceste pregătiri, deoarece este descris destul de amănunțit în lege, regulamente etc. *) Un lucru însă trebuie să amintesc și acela este, că mai întâi să încercăm noi prin toate mijloacele potrivite a-i constrânge pe cei ignoranți și reintenți la împlinirea datorințelor ce au față de copiii proprii și școală, și numai în cazul când la toate acestea nu vor reacționa să recurgem la pedepse, cari trebuiesc aplicate cu mare grije, ca să nu strice, ci să folosească.

Făcute pregătirile indicate mai sus, vom aștepta timpul înscrierilor, după trecerea căruia vom completa registrele cu grijea cuvenită și vom înainta rapoartele cerute.

În timpul prevăzut de lege vom începe învățământul. Ca munca noastră să aducă roade, va trebui să muncim cu perseveranță, cinstit și cu trager de inimă atât în școală cât și afară din școală. Călăuziți de aceste sentimente de datorie sunt sigur, că vom avea bucuria de a vedea în toate școlile noastre progresul așteptat.

Doresc corpului didactic sănătate și tărie sufletească neînvingibilă, ca să se poată achita cu cinste în noul an școlar de datorințele grele dar atât de frumoase față de neam și țară spre mulțumirea sa și a tuturor.

I Mango.

*) Vezi „Partea Oficială.“

Muzeul sătesc.

Dăm mai jos din «Meseșul» după »Universul« un articol din care cititorii noștri și mai ales învățătorii vor vedea cum trebuie întocmit un muzeu sătesc :

»Orice muzeu sătesc trebuie să înceapă dela lucrurile și viața dimprejur dela natură, dela ceea ce se găsește în pământ, dela pământ, dela tot ce crește din el, dela viața ființe-

lor și în sfârșit dela puterea de lucru a omului, dela geniul lui, dela arta lui.

Grija întemeerii unui muzeu te afundă în ceea ce n'ai fi cunoscut niciodată, — sufletul naturii. Dus de grija aceasta, vei porni la drum, vei bate câmpia îngrădită de orizontul satului, vei pipăi, vei scormoni pământul, vei privi cu o mie de ochi copacul, apa, stânca, piatra, viața tuturilor lighioanelor și vei căuta mereu să afli, să aduni și să rânduiești.

Aceasta e muzeul.

Setea de colecționare a dus pe mulți cercetători la atât de fericite descoperiri.

Îl începi adunând.

Ești într'un crâng. Câte nu sunt de văzut și de strâns: flori pentru ierbar, burueni, ciuperci, mușchiu, o ramură abătută din fire, frunze, coji de copaci, roduri, cuiburi, găngânii. Treci pe lângă o apă, iei pământ din straturile malului, desprinzi cuiburi și vizuini. Intri într'o livadă: alte flori, alte cuiburi, alte găngânii! Tacticos, te plimbi pe lângă baltă. Câte lucruri și acolo! Smulgi o trestie, iei un smoc de papură, pescuești un nufăr, rupi un polog de liniță cu mici lighioane de baltă și găsești alte adăposturi, alte cuiburi de pasări. Te urci pe munte. Câte pietre, câte neamuri de flori până la cuibul părăginit al acvilei de munte.

Orice drum al omului e un dar. Să-l cauți numai să-l folosești.

Cum se strâng lucrurile naturii, așa se vor aduna și lucrurile de trudă omenească, gândul omului, închipuirea lui, cari au prins să ia formă concretă în artă.

Într'un bordei de stână vei găsi totdeauna un răboj, o bătă înflorată, un fluer frumos. În casa cutărui gospodar un ceaslov cu însemnări vrednice de istorie. Aiurea un vâlnic cum nu s'a mai văzut, o năframă rară, un vas vechiu, o furcă cestată, un icusar împărătesc; treci la altul și auzi o poveste, o pildă'un cântec.

Toate câte sunt rare și lămuresc adânc sufletul popoului nostru, să se adune și azi și mâine și așa mereu în muzeele ce s'au pus la cale ca în ele să se citească lămurit sufletul clipelor cari s'au stins, — sufletul trecutui.

Așa se face un muzeu.«

Ș T I R I

— **Ministeriale.** Cu conducerea Ministerului Instrucțiunii este încredințat pentru a treia oră Dl. Ministru, *Dr. C. Anghelescu*, iar *Dl. Petre Ghițescu* a fost reintegrat în postul de director general al învățământului normar-primar pe care l'a și ocupat deja.

— **Revenire.** *Dl. Gheorghe Tulbure* și-a reocupat postul de inspector școlar primar în regiunea noastră.

— **Transferări.** În timpul din urmă s'au mai făcut următoarele transferări în județul nostru. *Alex. Predețcanu* din Tohat la Doba (jud. Romanați), *Ioan Pop* din Cehăluțiu la Sepreuş (jud. Arad), *Nicolae Zamfir* din Păușa la Giundeni (jud. Doj), *Ioan Grosu* din Prodănești la Godinoști (jud. Tecuciu), *Ioan Chiriac* din Bârsăul de jos la Găiceana (jud. Tecuciu), *Ioan Flueraș* din Cerișa la Almașul-mic, *Ana Roboțui* din Șilindru la Oradea, *Iorgu Diaconu* din Bozieș la Coltești (jud. Gorj), *Vasile Patriciu* din Chereuș la Văleni (jud. Dolj), *Florica Vlăicu* Cordoș din Agrij la Cuzăplac, *Ion N. Marinescu* din Domnin la Izvorul de sus (jud. Argeș) și *Dum. Neagoie* din Urmeniș la Niuved (jud. Bihor). S'a anulat transferarea *Dlor Nicolae Zamfir* și *Alex. Predețcanu*.

— **Numiri.** Cererile de numire intrate la Revizorul școlar s'au înaintat On. Inspectorat școlar. Aceia, cari nu și-au înaintat cerere ori doresc să se intereseze de numire, se vor adresa direct On. Inspectorat.

— **Sporul de leafă.** În ședința dela 2 August a. c. consiliul de ministri a aprobat referatul dlui ministru de finanțe privitor la normele de repartizare a noului spor de leafă, care se va acorda dela 1 Maiu a. c. Corpurilor speciale dela diferitele departamente, cărora aparține și corpul didactic, li se va acorda 80% din sporurile prevăzute de legea armonizării. S'a pus în vedere tuturor departamentelor normele după cari se va repartiza noul spor. Până în prezent n'am primit nici o dispoziție, dar sperăm, că nu va trebui să mai așteptăm mult.

— **Examenul de admitere în secția pedagogică universitară.** La 23 Septembrie se va ținea la București examenul de admitere în secția pedagogică universitară. Candidații vor adresa cererile de înscriere la direcțiunea generală a învățământului superior din ministerul instrucțiunii, anexând diploma de absolvire a școalei normale și dovada că a funcționat trei ani ca ti-

tular. Detalii asupra acestui examen se află publicate în „Monitorul Oficial” No. 158 din 20 Iulie crt.

— Manuale de școală.

În editura institutului „*Școala Românească S. A.*” din Craiova au apărut manualele alcătuite de Domnii *Pompiliu Dan*, inspector școlar, *Ioan Dumitrașcu*, insp. școlar, *Petre Petrescu*, insp. școlar, *Victor Papacostea*, dir. de liceu și *Maria Teodorescu*, instituitoare și anume: *Abecedare și câți de ceteră* pentru cl. I—IV, *Gramatică* cl. III—IV, *Aritmetici* cl. I—V și *Geografii* cl. III—IV. Le recomandăm în atențiunea Dilor învățători ca să le introducă în școale. Se pot procura dela inst. „*Școala Românească*” din Craiova și librăria „*Luceafărul*” din Zălan.

— **Necrolog.** Traian Morar învățător dirig. la școala primară din Camăr după o boală îndelungată a decedat în 13 Iulie a. c. în etate de 41 ani. Odilnească în pace.

Mg.

— **Concurs de desen între copii.** Pictorul N. N. Tonitza înștiințează pe această cale pe învățători, institutori, proci, profesori, părinți și pe toți cei ce se îngrijesc de sportul sufletesc al copiilor, că rezultatul la al II-lea concurs de desen între copiii ce n-au depășit încă vârsta de 13 ani, se va publica la mijlocul lunii Decembrie 1927. Ca și anul trecut, se cer pentru acest concurs lucrări în creion sau în vopsele, făcute numai din imaginație sau numai după na-

tură. Tot ce va fi copie după pozele din cărți, reviste, jurnale ori cărți postale, sau tot ce va trăda amestecul în lucru a unei mâini străine, mai meștere decât a concurentului, se va arunca la coș ca netrebnică și înșelătoare. Nu se vor premia decât lucrările cinstit executate de mâna năvă a copilului. Trebuie să se înțeleagă odată pentru totdeauna, că nu ceiace e mai „perfect” capătă recompensă, în cazul de față, ci ceiace refrânge, mai nemijlocit, sufletul copilului și meșterșugul lui special de exprimare. Concursurile vor fi legate în chip de caet sau lipite pe un caet, iar nu răvârșite, și vor fi expediate între 20 Septembrie și 1 Decembrie a. c. pe adresa N. N. Tonitza, strada Popa Soare 66 București. Fiecare caet cu desene va purta scris pe copertă: a) numele și pronumele concurentului, b) anul nașterii și locul de naștere, c) școala la care urmează, d) ocupația părinților, e) adresa pe care o are acum. Premiții anului trecut, anume: Dan Dobrotineanu (Pr. I. 1500 lei București), Neagu Gh. (Pr. II. 1000 lei județul Ilfov) și Leinaru Vasile (Pr. III 500 lei. Piatra Neamț), premiati I. de 6¹/₂ ani, al doilea de 12 ani și al treilea de 11 ani, sunt rugați a se prezenta și anul acesta la întrecerea pe care le-o înlesnește pictorul N. Tonitza. Revizoratele școlare sunt rugate a împrăștiă cât mai larg această chemare.

„*Cuvântul*”

— **Epidemia de paralizie infantilă.** Epidemia de paralizie infantilă, care s'a declarat în capitala țării cu atâta violență, a pus autoritățile noastre sanitare pe gânduri. — Aceasta boală molipsitoare se arată prin febră care ține câteva ceasuri sau zile, convulziuni sau spazme, diaree, dureri dealungul șirei spinării, contracțiuni în unii mușchi. În perioada a doua paralizie la amândouă picioarele, la un picior sau la o mână, la gât, trunchiu etc. După câțva timp paralizia se localizează definitiv în o parte a corpului. În perioada a treia mușchii paralizați se atrofiază adeva se tolesc, tot așa și oasele dedesubtul lor, cari nu mai cresc (Dicțion: V. Bian) Se spune că cele mai multe cazuri se sfârșesc cu deces. — Față de pericolul contaminării prin purtătorii de microbi dl. dr. Stai-covici șeful serviciului sanitar al Capitalei a dispus următoarele măsuri: izolarea bolnavului și a celor din jurul lui, desinfertarea și curățenia corporală. Ca măsuri preventive serviciul sanitar a recomandat următoarele: declararea cazurilor suspecte, internarea bolnavilor, desinfectarea locuinței și a rufelor; desinfectarea gurei și a nasului la copii, sterilizarea alimentelor copiilor

și ferirea de a veni în contract cu aceia cari pot purta microbii. — Pentru paralizia ce urmează de obicei fazei prime medicii fac radiotherapie, diathermii și injecții cu ser.

Fiind copiii năclejdea de mâine a neamului apelăm la D-nii învățători să fie cu cea mai mare băcare de seamă și să se nizuiască a face tot ce le stă în putință în caz de ivire a înfricoșatei boli Să ceară ajutor medical. să lumineze poporul asupra marelui primejdii ce aduce aceasta boală: moartea ori schilăvirea, și să stea în ajutorul autorităților pentru a preîntâmpina eventuala lățire a acestei epidemii.

C.
— **Redacționale.** Cu inima îndurerată anunțăm că iubitul nostru corector, dl. Nicolae Oșian profesor ne părăsește. Pe data de 1 Septembrie e transferat — la cererea proprie — la Școala normală de băcți din Satu-Mare. Il regretăm și au să-l regrete multe instituții culturale și mulți căci a' fost un om activ și un profesor distins. Județul nostru pierde pe un fiu al său iubit; „pieirea ta...” -- Li urăm tărie să birue amărăciunca sufletească, să poată munce cu râvnă și unde se duce și să aibă mângâiere sufletească.

R.

PARTEA OFICIALĂ

În această parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autorităților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autorităților școlare subalterne este, cu îndată după primirea revistei, să le înregistreze și execute conștient, în cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj.

No. 2185—1927.

Inceperea anului școlar 1927—28.

În vedere începerii anului școlar 1927—1928, amăsura prevederilor cuprinse în Art. 27—41, din regulamentul pentru aplicarea legii învățământului primar al statului, se iau următoarele dispozițiuni :

Cursurile școalelor primare și de copii mici se încep la **15 Septembrie a. c.** Până la aceasta dată diriginții școalelor și comitetele școlare se vor îngriji ca localurile școlare să fie curățite și reparate.

Membrii corpului didactic sunt datori să se prezinte la post în ziua de 1 Septembrie a. c. ora 8 dimineața.

La 1 Septembrie directori și conducătorii școalelor, președinții comitetelor școlare și primăriile comunale vor publica în modul obișnuit în comună deschiderea școalei și termenul înscrierilor.

În zilele de sărbători între 1—10 Septembrie sunt rugați Dnii preoți a vorbi părinților în biserică, iar Dnii directori și învățători la primărie și la școală despre foloasele școalei, datoria de a-și trimite copiii la școală și despre pedepsele la cari sunt supuși cei ce se abat dela aceasta datorie.

Directorii școalelor vor comunica până la 20 Septembrie revizoratului școlar îndeplinirea obligațiunilor referitoare la înscriere, arătând și rezultatul înscrierilor, contrar vor fi amendați conform Art. 20, din lege cu 500—1000 Lei.

Între 1—10 Septembrie toți părinții, tutorii, cari își înscrie pentru prima oară copiii la școală, sunt datori să se prezinte cu copiii la direcțiunea școalei respective pentru a-i înscrie. Copiii, cari au urmat anul școlar trecut, sunt înscris de drept și rămân supuși obligativității fără altă declarație din partea

reprezentanților lor legali. Nu se admite ca elevii înscriși odată la școlile de stat să treacă la alte școli primare din localitate.

Înscrierile se fac de directori, ajutați de învățători.

Directorii școlilor vor comunica până la 20 Septembrie revizoratului școlar tabloul de copii pentru cari s'a depus declarație că vor frecventa o școală particulară, o școală din altă circumscripție sau se pregătesc în familie.

Directorii școlilor particulare și ai școlilor publice din alte circumscripții vor comunica până la 20 Septembrie școlilor din circumscripția cărora au primit copii înscrierea acestora la școlile lor. În caz de neconformare se vor aplica celor vinovați amenda prevăzută la Art. 20 din lege.

Copiii, cari din diferite împrejurări n'au putut fi aduși la școală până la vârsta de 12 ani, nu mai pot fi înscriși la școală primară, ci obligați să urmeze școlile de adulți.

Copiii neînscriși la școală de bună voie până la 10 Sept. se vor înscrie din oficiu, iar părinții copiilor neînscriși vor fi amendați cu 100—300 Lei conform Art. 21 din lege.

Până la 15 Septembrie inclusiv, directorii școlilor vor forma catalogul definitiv al școlii.

Înscrierile și începerea anului școlar la școlile particulare se vor face amăsurat dispozițiilor regulamentului pentru școlile de stat și în conformitate cu prevederile Art. 89 din regulamentul pentru punere în aplicare a legii învățământului particular. Elevii neînscriși până în 10 Septembrie la școala confes. se vor înscrie din oficiu la școala de stat.

Executarea întocmai a dispozițiilor de mai sus se vor controla de către cei în drept.

Zălau, la 18 August 1927.

No. 2141—1927.

Aplicarea legii cu privire la frecvența școlară.

Publicăm ordinul de mai jos spre știre și executare.

»România Ministerul Instrucțiunii Direcțiunea Generală a Învățământului Normal-Primar Biroul B. No. 99918.

Domnule Revizor, Avem onoare a Vă invita ca tuturor directorilor și directoarelor de școli primare publice din acel județ (școli primare de stat) să le atrageți din timp atenția asupra obligațiilor ce le sunt impuse prin Art. 27—28, din regulamentul pentru aplicare legii asupra învățământului primar cu privire la înscrierea copiilor în școală, a afișării listelor de înscriere și a înștiințării părinților și tutorilor prin cuvântări ținute în biserică, la școală și la primărie despre folosul școlii, despre datoria ce au de a-și învăța copiii

carte și despre pedepsele la care sunt supuși aceia cari se abat dela aceasta datorie.

Le veți mai atrage atenția în chip serios și asupra datoriei, ce au de a Vă înștiința până în ziua de 20 Septembrie despre îndeplinirea acelorora obligații și a sancțiunilor ce se aplică acelor ce se vor abate dela aceasta datorie, conform prevederilor Art. 27, alin 4, din regulament.

Deasemeni le veți atrage atenția și asupra dispozițiilor cuprinse în Art. 150—151, din acel regulament, privitoare la înscrierea elevilor adulți

Odată cu aceasta vi-se pune în vedere în mod deosebit, că Ministerul dorește să punați tot interesul și să stăruiiți din toate puterile, ca cursurile de adulți să se începe pretutindeni la datele prevăzute de legea asupra învățământului primar și de regulamentul ei de aplicare, și ca învățătorii să pună aceeaș însutțire la înființarea și conducerea lor, pe care au pus-o și în anul școlar 1925—26. Siliți-Vă să-i convingeți că pentru țara noastră problema scăderii numărului analfabeților este una din cele mai însemnate probleme și că ei, ca factori de cultură, sunt datori să lucreze din toate puterile lor și să pună în serviciul rezolvării acestei probleme toată enegia și entuziasmul de care sunt capabili. — Director General: (ss.) P. Ghițescu. Sub Director: (ss.) Al. Jonsescu.»

Zălau, la 18 August 1927.

No. 2186—1927.

Scutire de sub obligativitatea învățământului.

Atragem atențiunea direcțiunilor școlare asupra prevederilor cuprinse în art. 16—17, din regulamentul pentru aplicare legii privitoare la scutirile de sub obligativitatea învățământului.

Scutirile și amânările prevăzute la Art. 12, No. 3, și 4, și la Art. 13, din lege, se acordă numai de *Inspectoratul școlar regional* în temeiul constatării unui medic oficial și ai avizului direcțiunii școlii. Cererile se vor înainta prin revizoratul școlar.

Copiii, respinși se vor prezenta de către părinți, tutori etc. între 1—10 Septembrie direcțiunii școlii, împreună cu certificatul medical, spre constatare.

Orice scutire sau amânare, făcute în alte condițiuni, sau pentru alte motive de cât cele prevăzute în articolele amintite sunt nule și atrag după sine pedepsirea celui ce le-a dat, cu amendă de 200—500 Lei.

Organele de control vor verifica la începutul anului școlar condițiunile, în care s'au făcut scutirile sau amânările

și vor comunica Ministerului abaterile dela dispozițiunile articolelor precedente.

Zălau, la 10 August 1927.

No. 1471—1927.

Registre și imprimare școlare.

Învităm toate direcțiunile școlare, ca în conformitate cu Art. 325 din Regulament, să provadă școalele cu toate registrele și imprimatele necesare notate mai jos, cel mult până la 5 Septembrie a. c.

1. Registrul de prezență și notarea lecțiunilor zilnice;
2. Registrul matricol;
3. Registrul de chemare și înscrierea absenților și notelor (Catalog);
4. Registrul de înscriere ;
5. Registrul inventar;
6. Registrul de întrarea și eșirea hârtiilor;
7. Conдика de expediție;
8. Registrul de inspecții școlare;
9. Registrul de inspecții medicale;
10. Registrul de procese-verbale pentru ședințele Corp. Did. ;
11. Liste și formulare pentru aplicarea amenzilor școlare;
12. Registrul de avizuri de chemare;
13. Registrul pentru certificate de clasă;
14. Registrul pentru lucrul manual (la ateliere);
15. Registrul practicei agricole;

Se admit numai modelele tip aprobate de On. Minister.

Cea mai mare parte din registrele și imprimatele amintite se găsesc și se pot ridica dela Revizoratul școlar contra sumei de 30 Lei taxă de transport plătită la primirea lor.

Zălau, la 18 August 1927.

No. 2114—1927.

Repararea și curățirea localurilor școlare.

Potrivit ordinul On. Inspectorat școlar No. 6947—1927, punem în vedere tuturor comitetelor școlare să ia măsuri pentru repararea și curățirea localurilor școlare cel mult până la 1 Septembrie a. c. și să nu se mai tolereze întrebuințarea saelor de clasă pentru alte scopuri streine de învățământ și preocupări culturale. Tot asemenea nu se admite nici păstrarea lucrurilor streine în sae și nici să fie ținute murdare.

Zălau, la 17 August 1927.

No. 2098—1927.

Provederea elevilor cu cărți și material didactic.

»România Ministerul Instrucțiunii Inspectoratul regiunii a II-a școlare Oradea. No. 6775—1927. Oradea, la 1 August 1927.

Domnule Revizor, Una din condițiile principale a funcționării regulate a învățământului este, ca fiecare școală și fiecare elev să fie prevăzut la începutul anului școlar cu cărțile și materialul școlar necesar. Spre scpoul acesta avem onoare a Vă ruga să binevoiți a îndruma pe membrii corpului didactic și comitetele școlare să se conformeze strict dispozițiilor prevăzute în Art. 73, din regulamentul pentru aplicarea legii înv. primar precum și Art. 37, din regulamentul pentru administrarea interioară a școalelor primare rurale. (Vezi colecțiunea legilor etc. privitoare la înv. primar publicată de On. Minist. Instr. la 1 Iulie 1923, pagina 168) și Art. 30 din Regul. pentru Adm. interioară a școalelor primare urbane. (Vezi colecțiunea citată pagina 130). În baza acestor articoli de regulament dispunem următoarele :

1. Lista cărților și a rechizitelor se stabilește de învățători înainte de ziua începerii cursurilor. La școlile cu mai multi învățători stabilirea se face în consiliul corpului didactic. Numai cărți aprobate de Minister pot fi introduse. Lista stabilită cu prețurile de vânzare se lipește în fiecare clasă și nu se poate folosi pentru una și aceeași materie decât una și aceeași carte pentru toți elevii.

Se va încheia proces-verbal în regulă de întreaga lucrare privitoare la introducerea cărților și rachizitelor. Acest proces verbal cu lista cărților introduse se va înainta revizoratului școlar în termen de 48 ore, unde se va forma un dosar special pentru aceste lucrări.

2. Văzarea cărților și materialului necesar se organizează de comitetul școlar. Desfacerea se face prin învățători.

3. Părinții sunt datori să procure copiilor cărțile și materialul necesar. În caz de refuz vor fi împuși la amenzi (Art. 73, regulamentul legii). Pentru părinții săraci comitetul la recomandarea învățătorilor va procura din fondurile disponibile cărți și materiale gratuite.

4. Învățătorii sunt obligați să comunice din bună vreme lista cărților și materialul introdus cu numărul aproximativ al

lor domnilor librari, ca aceștia să se orienteze și să le aibă la dispoziție în zilele de 1—15 Septembrie. Să nu se mai repeteze situația nenorocită de altă dată, că din lipsa de comandă la vreme multe școli au rămas lipsite de cărțile trebuincioase. — p. Inspector Șef : (ss.) Pomp. Dan. Șeful Serv. : (ss.) C. Bunea.»

Zălau, la 18 August 1927.

No. 1719—1927.

Fiii propagandiștilor sectari nu se vor primi în școlăle primare.

Comunicăm tuturor direcțiunilor școlare, că On. Minister al Instrucțiunii cu ord. No. 72819—1927, față de propaganda sectarilor : bapțiști, adventiști, mileniști, studenți în biblie, pocăiți, inochentiști, bolocani etc. a hotărât că nu se vor primi în școala primară și normală etc. elevii fii a acestor secte.

Părinții elevilor când îi vor înscrie la școală pe lângă celelalte acte cerute de regulamentul școlar, vor prezenta și un certificat dela preotul comunei de religia părinților.

Zălau, la 22 Iunie 1927.

No. 1728—1927.

Restabilirea armoniei la școala primara din Șimleu.

«Inspectoratul regiunii a II-a școlară Oradea No. 5260—1927, Domnule Revizor, Vă trimitem în copie declarația inv. Simion Oros dela școala primară din Șimleul-Silvaniei, cu observarea, că Inspectoratul, în baza acestei declarații, consideră închis incidentul dintre inv. și dir. șc. V. Boțian și colegii săi, armonia dintre acești membrii ai corpului didactic fiind astfel restabilită. — Veți comunica acest ordin și dir. șc. primare din Șimleu, dispunând totodată și publicarea lui în foaia oficială. p. Inspector șef : ss. Pomp. Dan. Șeful serviciului : ss. C. Bunea.»

«Domnule Inspector Șef, În urma relațiilor încordate dintre mine și Dl Victor Boțan, dar cu deosebire după însinuările reciproc făcute de către noi, învățătorimea s'a împățit în două tabere, agitându-se mult. Cum aceasta agitație a inv. poate să iee proporții chiar supărătoare pentru unul sau pentru altul și cum eu și ca om calm și iubitor de pace, două calități cari mi-au caracterizat tot trecutul meu, vreau să evit orice supărare de orice natură, iar ca președintele Aso-

ciației am chiar datorința să propag solidaritate frățietate și iubirea deaproapelui, prin prezentul raport revoc insinuările ce am făcut contra D-lor I. Mango și V. Boțan din Ianuarie și Martie a. c., le consider de anulate și neexistente, rugându-Vă tot odată ca să binevoiiți a lua aci de aceasta hotărâre a mea, sistând orice procedură. Imi exprim regretul asupra celor întâmplate și par că n-ar fi fost nimica, deja am trecut la ordinea zilei. Primiți Dle Inspector șef, expresia deosebitei mele stime ce vi-o păstrez. Șimleul-Silvaniei 1 Iunie 1927
Simion Oros f. s. revizor școlar. Domniei Sale Dlui Inspector Șef. Oradea.»

Zălau, la 30 Iunie 1927.

No. 1770—1927.

Delegarea Dlui Flore J. Eftimiu ca Inspector pentru activitatea extra-școlară

On. Minister al Instrucțiunii prin decizia No. 81885—1927 a delegat pe ziua de 17 Iunie a. c. pe Dl Florea I. Eftimiu isntit. def. la șc. primară No. 2 de băeți din Focșani ca inspector pentru activitatea extra școlară și cursurile complementare din toată țara.

Zălau, la 3 Iulie 1927.

No. 1848—1927.

Orele de birou la Revizorat.

Comunicăm spre știre și conformare, că orele de birou la revizoratul școlar se țin dela ora 8—1 și 3—5 în fiecare zi, cu excepția duminecilor și sărbătorilor legale.

Particularii (membrii corpului didactic ș. a.) se primesc numai între orele 11—1.

În interesul serviciului rugăm respectarea orelor de birou, vizite scurte și abținerea dela fumat.

Zălau, la 15 Iulie 1927.

No. 1893—1927.

Inspectoară de lucru manual

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 85271—1927 a delegat pe Dna Pia Bârsan, inspectoară inamovibilă a lucrului de mână la școlile normale și ca inspectoară generală pentru lucru de mână la școalele primare pe ziua de 1 Iulie 1927.

Zălau, la 12 Iulie 1927.

No. 1898—1927.

Ioan Dimofte exclus din învățământ.

Onor. Minister al Instrucțiunii publice cu ordinul No. 82329—1927 din 9 Iulie a. c. consideră demisionat din învățământ pe Ioan Dimofte fost învățător în comuna Chendrea, deoarece a absentat mai mult de 30 zile fără concediu aprobat.
Zălau, la 18 Iulie 1927.

No. 1954—1927.

Incetarea detașărilor.

Onor. Minister cu ordinul No. 82.523—1927 a dispus, că în conformitate cu art. 284 din regulamentul de aplicare al legii învățământului primar, toate detașările aprobate în timpul anului în curs, încetează pe ziua de 31 August a. c.
Zălau, la 25 Iulie 1927.

No. 1976—1927, CU Cluj / Central University Library Cluj

Dl. Tutbure Gh. reocupă postul de Inspector școlar.

Onor. Inspectorat școlar cu ordinul No. 6497—1927 ne comunică, că Dl. Inspector școlar, Gh. Tutbure, cu dată de 5 Iulie a. c. și-a reocupat funcțiunea avută la Regiunea noastră școlară, ceea ce Onor. Minister cu No. 91.377 a aprobat. Pe lângă controlul Revizorilor și al școlilor primare de stat, dsa se va ocupa mai deaproape de școlile particulare (confesionale), din toate punctele de vedere.

Zălau, la 27 Iulie 1927.

No. 2097—1927.

Transferare din pedeapsă.

Onor. Minister cu ordinul No. 91.773—1927 în baza deciziunii No. 34 din 6-V 1927 a Comisiunii judecătorești secția București a aplicat învățătorului Dumitru Neagoe dela școala din Urminș pedeapsa „transferarea în altă localitate”.

Zălau, la 21 August 1927.

No. 2195—1927.

Măsuri în cazuri de boale contagioase.

Pentru ca Serviciul Sanitar se poată interveni la timp

cu măsurile ce trebuiesc luate când se ivesc cazuri de boli contagioase în comune, invităm directorii și diriginții școlari, ca să se conformeze legii sanitare și să anunțe imediat Serviciului Sanitar respectiv de orice caz de boală s'ar ivi în comuna lor.

Zălau, la 21 August 1927.

I. Mango

revizor școlar.

Secția Asociației Invățătorilor din județul Sălaj

Statutele

Căminului Invățătorilor din jud. Sălaj.

CAP. VII.

Atribuțiile administratorului.

Art. 16. Administratorul Căminului: a., Este răspunzător pentru toată averea internă a Căminului Invățătorilor.

b., Observă și pune în aplicare Regulamentul intern al Căminului, votat de Conziliul de administrație al fondului.

c., In fiecare lună face raport comisiei de Cenzori asupra conduitei tinerilor primiți în internat. In cazuri grave avizează și pe părinți.

d., Designează locul tinerilor primiți și supraveghează ordinea la masă.

e., Conduce toată gospodăria internatului conform hotăririlor aduse de Conziliul de administrație și comisia Cenzorilor.

f., Incasează taxele de întreținere dela studenții semibursieri și solventi, precum și alte intrate ale Căminului ca subvenții ș. a.

g., Ridică in fiecare lună o sumă corespunzătoare din casa fondului pentru acoperirea lipsurilor internatului pe lângă chitanță în regulă, vizată de președintele fondului.

h., Primește donații în natură făcute pentru Căminul Invățătorilor și despre aceasta raportează lunar Conziliului de administrație și Comisiunei de cenzori.

i., Face dare de seamă în fiecare lună Comisiunei de cenzori asupra speselor avute.

j., Pentru procurarea de cantități mai mari de hrană, lemne și alte lucruri trebuincioase la susținerea internatului, poate

încheia contract cu acei întreprinzători, cari, pe baza ofertelor vor fi acceptați de către Comisiunea de cenzori. Aceste contracte trebuie să obțină aprobarea Consiliului de administrație al fondului. Contractele intră în putere de drept îndată după isoălirea întreprinzătorului, iar pentru fondul Căminului îndată după aprobarea Consiliului de Administrație.

k, Angajază și dimite servitorii, ținând seamă de dispozițiile legii privitoare la servitori.

l, Se îngrijește în general, ca atât clădirea cât și mobilierul să fie ținute în stare bună, iar pentru reparația acestora întocmește buget separat, care se înaintează Consiliului de administrație a fondului, iar acesta Adunării generale spre aprobare și ordonanțarea sumelor necesare. În cazuri de v'smajor ia măsuri imediat, raportând ulterior.

m., Înaintează Adunării generale, deodată cu socotelile fondului și socotelile anuale ale Căminului Inv. însoțite de acte justificative în toată regula. Chitanțele trebuie să fie timbrate după toate prescripțiile legii.

n., Administratorul Căminului Inv. afară de retribuțiile legale și drepturile de avansare în gradările de salar, beneficiază dimpreună cu familia, de întreținere și de oavtir în institut.

Art. 17. Consiliul de administrație al fondului angajază pentru Cămin un medic al cărui onorar îl stabilește în sediunța de alegere.

Art. 18. Datorințele medicului sunt de a cerceta cel puțin odată pe lună, în caz de lipsă de mai multe ori, internatul, având o da toate îndrumările necesare din punct de vedere igienic și având a cerceta studenții bolnavi ai internatului.

CAP. VIII.

Dispoziții generale.

Art. 19. Întreținerea, condițiile de primire a studenților în Căminul Învățătorilor se vor stabili prin Regulamentul de Casă a Căminului, care se va redacta ulterior.

Art. 20 Acest statut de Administrație al Fondului Căminului Învățătorilor din jud. Sălaj poate fi modificat în adunarea generală convocată cu cel puțin 2 luni înainte, fiind de față $\frac{2}{3}$ din numărul total al membrilor de drept ai fondului și cu o majoritate de $\frac{3}{4}$ din numărul membrilor de față. (Fine)

Președinte,

(ss) **Simion Oros.**

Notar,

(ss) **Valeria Lobonțiu.**

Aritmetici:

Costescu Gh. Inspector gen. al învățământului primar, Grigorescu T. Profesor de matematici, Ciorănescu I. Învățător, Carte de Aritmetică	clasa I	Lei 17,50
Idem, idem,	" II	" 16,50
Idem, idem,	" III	" 17,50
Idem, idem,	" IV	" 14,—
Idem, idem,	" V	" 16,50
Idem, idem,	" VI	" 15,—
Idem, idem,	" VII	" 14,—

Gramatici:

Costescu Gh. N. Inspector general al învățământului primar, Ciorănescu I. Învățător, Exerciții de gra- matică și Compuneri	clasa III	Lei 15,—
Idem, idem,	" IV	" 15,—
Idem, idem,	" V	" 14,—
Idem, idem,	" VI	" 11,50
Idem, idem,	" VII	" 11,59

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Caletе de Desen:

Florea D-trescu, Roventă I., Șerbănescu P., Desenul Industrial	clasa V. No. 1	Lei 12,—
Idem, idem,	clasa V. No. 2	" 12,—

Caletе de Caligrafie:

Florea Dumitrescu, Holban Const., Roventă I., Caiet de Caligrafie	clasa I	Lei 6,—
Idem, idem,	" II	" 6,—
Idem, idem,	" III	" 6,—
Idem, idem,	" IV	" 6,—

Agricultura și Științe Fizice:

Florea Dumitrescu., Diaconescu Pantelimon., Roventă I., Holban Const., Agricultura pentru clasa V. a școalelor primare cu caracter agricol	Lei 25,—
Florea Dumitrescu., Holban Const., Niculescu G., Ro- ventă I., Agricultura pentru clasa VI a școale- lor primare cu caracter agricol.	Lei 28,—
Florea Dumitrescu, Holban Const., Niculescu G., Ro- ventă I., Științe Fizice pentru clasa V a școale- lor primare cu caracter industrial și comercial.	Lei 20,—

Auxiliare:

Costescu Gh. N., Metodica limbii române ediția a III	Lei —,—
Florea Dumitrescu și Roventzia I., Carnetul Elevului pentru însemnarea lecțiilor zilnice	„ 18,—
Dulberger M., Memento pentru însemnarea lecțiilor Rădulescu-Codin., Cuvântări Populare	„ 10,—
N. D. Voiculescu, Teatru Școlar, „Paiatele satelor“ și „Scribtoroaica“ Aprob. de Minist. Instrucțiunii	„ 60,—
N. D. Voiculescu și Ioan Brătîlă., Teatru școlar, „Derăs și plâns“, Aprob. de Ministerul Instrucțiunii	„ 20,—
Marin I. Th., Indrumări practice pentru facerea tuturor lucrărilor de cancelarie la școala primară, modele de Registre și Contabilitatea Com. școlar.	„ 15,—
Separat de aceste cărți, Editura „Ancora“ se angajează și pentru procurarea următoarele manuale din Editura „Socec & Co.“ București:	„ 30,—

Aritmetici: Cl. I, II, III, IV, V, VI, și VII de: Gh. Stoinescu Inspector general al învățământului primar, N. Nicolaescu, Subadministrator al Casei școalelor și G. A. Dima, Profesor la Univ. din Cluj.

Gramatici: Cl. III, IV, V, VI și VII de: Gh. Stoinescu, Inspector general al învățământului primar, N. Nicolaescu, Subadministratorul casei școalelor și Gr. Teodosiu, Institutator în Capitală.

Aviz!

În câteva săptămâni va apărea: Plan Analitic ilustrat, colorat și împărțit pe săptămâni din „Desemn Geometric“ cu o geometrie scurtă și regule de construcții geometrice pentru școala primară, clasele V—VII, cu caracter industrial. Se poate întrebuița și în școală de ucenici industrială. Se pot comanda la autor: Anton *Hosztinsky* învățător. *Oravița* jud. Caraș (Banat) . . . Lei 40,—

Notă: Cei cari vor grăbi cu comenzile și trimit bani imediat se vor bucura de favorul de a primi 10 coale modeluri de desemnuri geometrice originale pentru elev. După epuizarea modelelor favorul sursunim nu se mai acordă. La acest autor se găsesc încă: 1.) Plan analitic ilustrat, colorat și împărțit pe săptămâni din *Desemn cu mână liberă* pentru școala primară cl. I—VII, după programa analitică 1925. Lei 25,—

În limba maghiară: *Desemn după natură* și memorie „ 10,—
3.) Modele. Instrucțiunile se facem lucruri din lut, hârtie și lemn. „ 10,—